

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Se vedlagte adressatlisteSe vedlagte adressatliste

Deres ref.

Vår ref.
21/4082 TAHE

Dato
29.06.2021

Høring – Straffelovrådets tilleggsutredning om pønal inndragning

Justis- og beredskapsdepartementet sender med dette på høring Straffelovrådets utredning «Konfiskasjon av ting som har tilknytning til en straffbar handling». Dette er en tilleggsutredning til NOU 2020: 10 Straffelovrådets utredning nr. 2: Inndragning av utbytte fra gjengkriminalitet.

Straffelovrådet ble oppnevnt 14. juni 2019 for å erstatte Straffelovrådet som ble etablert 11. juli 1947. Rådet skal utrede og legge frem forslag om endringer i straffelovgivningen etter nærmere oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. Rådets andre oppdrag gjelder reglene om inndragning av utbytte i straffeloven kapittel 13. I NOU 2020: 10 – heretter kalt hovedutredningen – foreslår Straffelovrådet flere endringer i inndragningsreglene som dels tar sikte på å klargjøre inndragningsregelverkets formål og struktur, dels er materielle endringer og dels er presiseringer av inndragningshjemlene. Utredningen ble sendt på høring 9. november 2020 med høringsfrist 19. februar 2021.

Rådets overordnede konklusjon i hovedutredningen er at gjeldende inndragningsregler i hovedsak gir tilstrekkelige hjemler for å sikre effektiv inndragning av utbytte fra gjengkriminalitet, og at utfordringene knyttet til inndragning i stor grad har andre årsaker enn mangler ved reglene i straffeloven kapittel 13. Rådet har likevel foreslått lovendringer som er ment å klargjøre og presisere rettstilstanden. Blant annet foreslår

rådet å lovfeste det såkalte nullstillingsprinsippet, som innebærer at formålet med inndragning av utbytte er å gjenopprette situasjonen slik den var før den straffbare handlingen fant sted.

Rådet foreslår videre en omstrukturering av inndragningsreglene som bygger på at inndragning etter straffeloven kapittel 13 ikke kan være pønalt begrunnet. Det karakteristiske ved pønalt inndragning er at den har karakter av straff, det vil si preg av gjengjeldelse, klander eller misbilligelse. Inndragning med et slikt pønalt preg vil kunne bli ansett som straff etter Den europeiske menneskerettskonvensjonen, og dermed utløse de særlige rettssikkerhetsgarantiene som gjelder for straffesaker. I den grad slik pønalt inndragning skal kunne ilegges, må den etter rådets syn også formelt defineres som straff.

Rådets forslag er utformet slik at reglene i straffelovens kapittel om inndragning (kapittel 13) kun skal omfatte inndragning som innebærer nullstilling, og forutsetter at inndragning som er pønalt begrunnet, formelt defineres som straff og reguleres et annet sted i straffeloven. Rådet har i hovedutredningen ikke utredet eller foreslått hvordan eventuelle nye regler om pønalt inndragning kan reguleres, men angir at denne formen for inndragning for eksempel kan skilles ut under betegnelsen «konfiskasjon» i et nytt kapittel i straffeloven.

Justis- og beredskapsdepartementet ga på denne bakgrunn rådet, som et supplement til hovedutredningen, i oppdrag å utforme forslag til bestemmelser om pønalt inndragning/konfiskasjon, slik at adgangen til pønalt inndragning etter gjeldende rett kan videreføres dersom rådets forslag om å skille mellom inndragning som innebærer nullstilling, og inndragning som er pønalt begrunnet, følges opp. Rådet leverte tilleggsutredningen 25. mai 2021.

I tilleggsutredningen foreslår rådet et nytt kapittel 9 a i straffeloven om *konfiskasjon* som en *ny straffart*, med en ny § 55 a som den sentrale bestemmelsen. I § 55 a foreslås en hjemmel for å konfiskere *ting som har tilknytning til den straffbare handlingen*. Etter lovutkastet kan «ting» som har vært «gjenstand for» eller «brukt eller bestemt til bruk» ved den straffbare handlingen, konfiskeres fra den som har begått handlingen når nærmere vilkår er oppfylt. Rådet har også foreslått følgeendringer i straffelovens bestemmelser om illeggelse av straff og forening av straffer. I tillegg har rådet pekt på behovet for en gjennomgang av og følgeendringer i spesial- og prosesslovgivningen.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på Straffelovrådets forslag.
Høringsfristen er **15. oktober 2021**.

Departementet ber høringsinstansene vurdere om det er behov for å forelegge høringsbrevet for eventuelle underliggende instanser som ikke er oppført på listen over høringsinstanser.

Høringsuttalelser bør fortrinnsvis avgis digitalt på www.regjeringen.no under «Send inn hørings svar». Her kan en registrere seg, mellomlagre en uttalelse og laste opp vedlegg. Alle kan avgi høringsuttalelse, men vi gjør oppmerksom på at høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert sammen med øvrige uttalelser.

Med hilsen

Torunn S. Holmberg
avdelingsdirektør

Tage Henningsen
lovrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur